

Sy-li spěwał,
Pilne dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spar mérny
Čerstwosé da.

Njech ty spěwaš,
Swérnje dželaš
Wśedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njech ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiż Bóh poda,
Wokrew će. P.

Sserbske njeđelske lopjeno.

Wudawa ho kóždu žobotu w Ssmolerjez knihiczschejezni a placzi schtwórlstnie 2.— hr. s portom 2.50 hr.

11. njeđela po živjatej Trojizy.

List na Romskich 1, 16—25.

Kotry je tón wobžah twojego živjenja? Schto je to, schtož twojemu živjenju wěsty saměr poskicza? — Zyle prósne drje tola žane živjenje njeje, někomu abo něčemu tola čłowieska wutroba žluži. Nichtó jenož ham žebi živý njeje. Wschak jedyn zo prózuje w žwojim czelnym džele, so by něschto dozpil, druhí se žwojim duchownym dželom žebi živoj wschédny hleb sažluži. Ale nježluži ho se wschém tym tež druhim, njeprchinješe ho tež jim psches to tón abo druhí wuzitk? Pawł njesabudž na to kedžbowacž, so ma to, wo czož ho prózuješ, so ma twoje dželo twojemu živjenju wěsty wobžah dacž, tajki, kotryž njesańđe, ale wostanje do wěcznoſeze. Móžesč ty wo twojich skutkach prajicž, so móža tež we wěcznoſezi wobstacž? Twoje semiske skutkowanje ma teho dla w Božu wobfruežene bhež.

Ssmý živi, dha žmy řenježi živi — njech žmy živi abo njech wumrjemi, žmy my teho řenjeſa. Tak praji tón, kotryž je prawy wobžah žwojego živjenja namakał: Jesom Chrysta. Pawł móžesche prajicž: Chrystus je živý we mni. W živjenju kaž w žmjerčzi žluscha moja duscha řenjeſa. Tak žluži Pawł čłowiekam, niz, so by jim semiske sbožo prchinjeſl, ale so by čłowieske dusche k Bohu dowjedł, so mohle wěcznu sbožnoſež dostacž. Tu widžisch tón połny saměr Pawoleho živjenja. Bohu cjeſcž dacž we wschém, schtož czinisch, a čłowiekam žlužicž tak, so sa czaſž a wěcznoſež namakaju žwojeje dusche sbožo a sbožnoſež, to budž tón snutskowny wodnych twojego skutkowanja na semi. To budž wschédna Boža žlužba, kotruž Bohu wopruijesch.

A njeje to kražna wěz, hdž wěſch, komu twoje živjenje žluscha, kražny troscht: ja žym teho řenjeſa. Jedyn džen ho

minje po druhim, jene lěto po druhim, čłowieske živjenje sańđe, derje tebi, hdž wěſch: Ja žym teho řenjeſa.

Tak móže Pawł w žwojim liscze na Romskich potom tež prajicž: Ja ho njeħanbuju teho evangelija wot Chrysta. Chrystus je wobžah jeho živjenja, tak mohł ho jeho hańbowacž? Chrystus je mózny w nim, Chrystusowy duch wobknježi jeho, tak mohł wón jeho sapręcž? — Teho dla ho njeħanbuje teho evangelija wot Chrystusa.

1. Tón evangeliј wot Chrystusa je móz Boža,
2. wón cžini sbóžnych wschitkich, kž na to wérja.

1. Zyrkej směje ho žnadž bórsh wot stata dželicž. Budże potom dale móz wobstacž. Haj, hdž býchu wschitzh w ludu hiſčeze žwérni kſheszčijenjo býli, ale schto výtniesh hladajo na wschédne šhonjenja s ludžimi? Lute kritiſowanje, luta njeſpokojoſež. Sswari ho na wobstejnoscze. Nichtó njemóže žwoju wěz prawje dokonjež, býli žebi tež najwójeſchú prózu dawał, pschezo namakačh tajkich, kž ho hórscha na tym abo druhim. A Boh? Trjebasch jenož do shromadžisnow stupicž, w kotrychž ho pschecžiwo zyrkwi abo pschecžiwo nabožinje rěči, kajke bohahjenje a bohaprécze. Je skoro, jako by tym hľubšče ſacžucze wutroby pobrachowało. Tajki chze ham žwoj Boh býč, chze wscho ham nanaſlěpje roſumiež, Boha teho dla njetrjeba a pobožnymi kſheszčijanam ho wužměja, so ho hiſčeze wo Boha staraju. Budże nascha evangelska zyrkej tak móz dale wobstacž? Schto pobrachuje jej? — Boh wjedże dale žwoju wěz, wón wodži žwět kaž prjedy, wón ho da namakač wot wschitkich, kž jeho výtaj. W Chrystusu Žesuži ſjewi ho Boža luboſež wschitkim, kaž w sańđzenych czaſach, tak tež dženža. Boži duch ſkutkuje w čłowieskich wutrobach, kž žu jemu wotetwrijene, kaž w přenich kſheszčijanskich, tak tež we

dženčniščich. Schto pobrachuje teho dla zyrktvi? So Bóh njeje wschém zyrktwinskiim stavam, wschém kchesczijanam tón twjerdy hród, schlit a kryw, a njesacżurwaju w swojich wutrobach móz Božego ducha, so njeżku wjazh tał živi po kwojathym piñmje! Hdźż chze schto teje móz teho evangelijsa dželomny bycz, dyrbi evangelijs tež snacż, dyrbi žitvý wobras Jezużowý stanje we wutrobje mécz, dyrbjja wéra, nadžija, lubończ gwoju wěstu domisnu mécz we wutrobje złowjela. Kajki duch bydli husto we njei? O chylo żo shubicz wscho njeſchesczijanske, Bohu pschečzjne waschnje s njeje, so by móz evangelijsa żo sažo w njei roświcž mohla.

Potom budże zhrlej dale móz wobstacz tež bies wořebiteho schkita stata, hdźż budža kchesczijenjo móz evangelijsa w ſebi ſtutlowacż dacż. Pawoł praji: Ža żo njehańbuju teho evangelijsa wot Chrysta. A dokelž to woprawdże njeje ani we wszech pschečzehanjach, je wón tu a tam ſtwoje wořadu ſaložil a ſaradował, a dokelž je móz evangelijsa wjetſcha byla hacž ſemisze ſwonkowne ſbožo, ſu marträxjo kchesczijanskeje zyrktwie kwořni hacž do ſmijercze ſtwoje žitwjenje woprowali — a ſ tajkeho kuteho a wobſtajnego wuſnacža ſu nowi kchesczenjo żo dobyli, dóniz ſtōčzne njeje móz evangelijsa romske khežorſtvo pscherwinha. Něſhto tajkeho Pawołego ducha, tajkeje móz evangelijsa dyrbjeli kchesczenjo dženčniſcheho čaža mécz, a žana móz ſemje njemohla zhrlej pscherwinycz.

Ale móžemy żo teho nadzecž? Hiszczé je w ludu, wořebje tež w naſhim herbiskim ludu, bohabojoſcze, hiszczé żo njeje ſhubila wéra wózow pola naſ. Ale dženža wam placzi bóle dyžli hdźj předy: džerž, schtož masch! Hladaj kózdy, so wéra jemu njeby byla jenož ſwonkowne waschnje ale so by byla wěz wutroby, móz Boža, žitva móz, kotaž żo poſkaſuje w dobrych pocžinkach, w kwořnym ſmyſlenju. Pawoł ſkorži w naſhim telſeze, so ſu eži, kiž do žitveho Boha njewerjachu, to wopokaſali ſ tym, so kraſnoſcž njeſachodneho Boha wobrocžihu na podobnoſcž, so by podobna byla na ſachodneho člowljeka, podobna no ptaki, na ſchyrinohate a po ſemi kažaze ſwérjata a ſo ſtworjenju bóle ſlužachu dyžli ſtworiczelej a ſo běchu žiti po žadocžach ſtwojich wutrobów w nječiſtoſezi, ſo ſtwoje čežla mjes ſhobi ſa hańbichimy. Ta to żo njemóžachu ſamoňvječ. Pschetož ſo my wěmy, ſo Bóh je, to je jim ſjewjene, pschetož Bóh je jim to ſjewiš, ſe ſtowrbý, kaž tež ſe kwořdomia móžachu jeho ſnacž. — Bohužel je tajkich, kiž žitveho Boha přeja, doſež tež mjes kchesczijanami. O kchesczijenjo, dha żo njehańbuječe wó teho evangelijsa wot Chrysta, dha ſteječe wó kruče we wérje kaž dubý we ſemi, dha bhezcze wó prawje pschesjene we wuſnacžu: Knieže, ſe ſomu pónidžemy, ty masch ſłowa wěczneho žitwjenja. Teho móz budž mózna teho dla w naſ. Wytasch mér a poſo, troſči abo nadžiju, dži ſ Jezužej, a ty budžesč ſo namakacž. W nim ſmějſch połne ſpoſojenje, ſa čažne ſamakacž w nim to wěczne, ſa ſemisze njebjeſke, ſa ſachodne a njedokonjane njeſachodnoſcž a dokonjanoscž. Eži, kiž Chrystuža nimaju, pytaj i pytaj, a njenamakacž, w Chrystužu ſmy Boha Wózta ſamakali — pola njego doſtanjeſch ſtwoje wuřhowanje, kaž džecžo pola nana. Čežo pał chył žo potom hiszczé boječ? Njechaſch rjež ſ japoſchtolom Pawołom: je Bóh ſa naſ, ſchit móže pschecžiwo nam bhecz. Jak o kchesczijan ſo woprawdże njetrjebasch khowacž psched pohanami; pschetož tón, kotaž je nam Boha ſjewiš, naſch Ebóžnik Jezuž Chrystuž, je eži dał jene prawo, kotaž nihdże wjazh njedostanjeſch, jene bohatſtvo, kotaž wjetſche je dyžli wſchitke bohatſtwa hrondže, ty masch Boha, a w nim dawarja wſchego dobreho, w nim doſpołnje ſpoſojenje a ſbožo. — Schto móže džecžo wutracž, hdźż wě, mój nan je pola mje. Lekarjo móža nam w wobſhwedežie. To je džecžom wěſte, hdźż je tu nan, dha njebudże

pschidacž, ſo żo mi něſhto ſteho stanje, a tał žo ſměrom da opeřowacž. Njeħybjaſto temu tał tež bhecz pola tych, kiž žo Boža džecži mjenowacž móža? Kajku móz móže nam to dacž, hdźj wěmy, wſchehotvědomy a wſchehomózny Bóh je pola mje a nočze, ſo bhecz ſhubjeny był, ale ſo bhecz wěczne žitwjenje herbował? Teho dla žo njehańbuymy teho evangelijsa wot Chrysta, pschetož móz Boža je, ſo žo njeponórny w nusach čaža, ale — njech pschińdże, schtož chze — na Boha ſwoju nadžiju ſtajimy — tón evangelijs, móz Boža, kotaž 2. ſbóžnych čini wſchitkach, kiž na to wěrja.

Schto je ſbóžny? — Šbóžny je, kiž ma mér ſe ſwojim Bohom a ſam ſe ſhobu. Žana móz abo mudroſcž tuteho ſwěta nje-móže člowljek ſajku ſbóžnoſcž dacž. Jenož jedyn je, kiž ju nam pschijneſe: naſch Šbóžnik Jezuž Chrystuž. Psches njeho člowljek njeje wjazh njeſcheczel Boži, ale Boži pscheczel, njeje wjazh hręſchnik, kiž ſteji pod Božim hněwom, ale prawy ſcžiněny psches Božu hnadi, njeje wjazh jene ſhubjene džecžo ſwěta, ale Bož džecžo a herba Božej krafnoſcze. Čižka a w Bož ſpokojena je potom hewaſ ſak njeſtwa člowljek ſa ſhobu. Kiel njeħybjaſto teho dla Bohu ſwoju wutrobu dacž? Spominajmy na psch. na japoſchtolſki čaž. Tu piža wón: tón evangelijs je móz Boža, kotaž Šbóžnych čini wſchitkach, kiž na to wěrja. Je drje tež hizo, jako běſche hiszczé ſarijeſſki był, tutu ſbóžnoſcž ſnał? Wěſcze niz, wjele bóle hakle psches evangelijs je wón prawu ſbóžnoſcž ſeſnał: tute džecžaze ſjednoczeńſtwo ſe ſwojim Bohom.

Spominaj na twój čaž! Schto je ſbóžny? Hlaj, drje móže to abo druhe člowljeka wobſbožicž a dobre ſwójbne ſbožo je pschi ſtrowoſezi drje najrjeńsche a najwjetſche ſemisze ſbožo. Ale tola tu naſh pscheczeha pschezo to jene, ſo wſchitke ſemisze ſbožo ſańdże. A kielko ſuň runje we wójnſtym čažku tajkich naſhoniſenjow činicž dyrbjeli. — Pawoł mějſeſche czerpječ, hdźż mějſeſche ſtwoje nowe wořebite powołanie dopjelnieč. Ale wón ſmějſche jenu ſbóžnoſcž, kotaž běſche w Chrystužu ſamakal, a to jeho ſběhny psches wſchitkón ſwětny proč, tał ſo ſebi rā pscheje, ſo by tutón ſwět wopuſčecžiwo móhł, ſo by ſ Chrystužom wěčzne ſjednoczeńy był. Tuta ſbóžnoſcž ſo jemu ſ nicžim wjazh wſacž njeſožesche, ſe žanym hręchom, žanej ſmijerczu, žanej helu, pschetož to wſchitko je tón kral žitwjenja pscherwinhy ſa tych, kiž na to wěrja. Njech je tuta ſbóžnoſcž tu w ſwěcži hiszczé ſapleczena do telfo czerpjenjom, nusy a hubjeſtwa: kchesczijenjo ſteja runje kaž druhý w tutym žitwjenju. Šbóžnoſcž pał evangelijs je kaž wuřhowanje, w kotažm mér ſamakaju. Kchesczijan, kiž psches njeſbožo w ſtwoje ſamozjenje pschińdże, mandželska, ſe traž mandželskeho a nana a ſežiwerja džecži psches ſmijercz ſhubi, khowy, kiž psches žanego ſekarja ſtrowoſež ſamakacž njeſože — wſchitky, hdźż ſu kchesczenjo, wjedža, ſo ſežiwa njeſhubja: hlaj ſbóžnoſcž wořydedž najwjetſcheho hubjeſtwa.

Jónu budże tuta ſbóžnoſcž njeſkažena — woprawdże: hódná, ſo bhechi wſchitzu ſprózni a wobčeženi, wſchitzu, kiž ſtwoje ſbožo pytaj, wſchitzu, a hdźj bhechi ſe ſwojim roſomom we wſchitkach mudroſeſcž ſwěta domac̄h byli, ſo wo tutu ſbóžnoſcž prózowali.

Tola njeſteji něſhto tej ſbóžnoſezi tež pola kchesczijana na pschecžitwo? Njeſtaj ſbóžnoſcž ſa ſhobu — wuřy kaž mali, wučeni kaž njewučeni, ſtwoje brachi a ſlaboſeže a hręchi? A nježku to naſche hręchi, kiž naſh pschezo ſažo wot Boha džela? Bohu budž džak, kiž nam to dobyče dał je psches Jezom Chrysta.

Moja hnada ſo njeħybja ſot tebje wrózicž, praji tón ſenjeſ. Hdźż ſmij psches Chrystuža Bož džecži, hdźż je to naſch ſwchědna modlitwa: twoja wola ſo stan — tež pola naſ, wodaſ nam naſche hręchi, kaž my wodaſwam naſhim winikam, tam naſh nicžo njebudże ſ Božej ruki wuřinycz. Čežo dla dyrbjeli

ho hrábowac̄ evangelija wot Chrysta, kotrež móže nam tola i pravemu ſbožu dopomhać?

Schtó móže wurčec̄ na ſemi
wſcho dobre, kiž nam Jeſuš warbotva?
Dha ihvalmy jeho i ihrluschemi
w tej gmejnje, katraž jemu pſchifluschcha!
Tom' džakuj ho, ſchtóž wěrny ihesuſjan je:
O ſbózny, ſchtóž we wěrje ſa nim dže! Hamjeń!

Wobrasy i Herrnhuta.

(Skončenje.)

Herrnhut je kaž wulka ſwójba, kiž je ho ſe ſmijercé i živjenju pſchec̄iſchečala. Pſches wſchelki strach a muſu, iutskow, mu roſkoru a nadběhovanja wot druheho hoča ſu ho tola ſkonečne wſchitzy ſjednocili w tym wuſnac̄u: „Pſches Chrystuſzomu trej ſmy wumozene džec̄i Božeje hnady. Wón, Jeſuš, je wu jednač ntsche padý“. To běſche jich radoſez, jich troscht. To bě jím tež ſe ſwiaſkom we wſchech ežaſach, i kručiſhim ſwiaſkom hac̄ wſchitke druhe pocžahi a ſtyki krajneho pſchec̄elſtwa a pſchi wiſných. A we tym leži hiſcheze dženža ta wulka móz Herrnhutſkeje wožady. Po licžbje ſu woni jenož 8000. Ale dokež ſu jena duchowna ſwójba, ſu ežile lidžo ſa Bože kraléſto wſazh wiſkuſkowali hac̄ někotra po licžbje wjele wjetſcha krajna zyrkej. A woprawdze, hdžž hladamý na tute ſkutki ihesuſjanſkeje ſuboſcze tutych Herrnhutſkich bratrow, dyrbisich zyle ſamjenitnu wutrobu měč, jeli ſo ho hnedom Bohu horzo nje džakujeſch ſa to, ſchtóž je wón pſches nich ſwětej darif.

Wulke pola miſionſtwa ſnajemy, hdžž Herrnhutſzy dženžau, runjewon w krajinach, hdžž ho druh věli bojachi ſkutkowac̄, rjane wuſtaw ſa džec̄i, khorowinje, ſmilne ſotry atd.! Tak móžesche ta horskež ludži to wſcho dolonjec̄? Jeničžh teho ſla, dokež ho we nich palesche ſwiaty wohén, kiž čzysche ſe ſtwojimi pruhami ſuboſeze ſymný ſwět wořečz.

Jako běſche knjegi biskop Jensen ſwoju rěč ſkonečil, ſapocža knjegi dwórfki předat, pſchedkyda ſakſkeho konſistorſtwa, magiſtiens Dibelius. Wón w ſwojej rěči wožebje pocžahi knjegi ſakſkej krajnej zyrkwi a bratrowskej wožadu wiſběhovac̄, na to počasuj, kelfo žohnowanja je tež naſcha zyrkej wot Herrnhutſkich bratrow měla a hiſcheze dženža ma. Po nim hiſcheze rěčachu wſchelazh ſastupjerjo evangeliſkých zyrkwi w universitow. Sa čeſkoſlowaſſkých evangeliſkých bratrow porčež i farač Schebasta. Wón ho wožebje tych pocžahow dótknje, kiž čeſkoſlowaſſkých bratrow a Herrnhutſkich bratrow ſjednoczeja. S Čeſkeje ſu přent braſſia pſched 200 lětami pſchischli a ſu Herrnhut ſaložili. —

Zow čzu ja něſhto i krótka ſapleſc̄. Běſche tam rjana črjodka čeſkých bratrow do Herrnhuta pſchischla. Ale w žanej ſtatnej rěči ho wot Herrnhutſkeje wožady na to džiwalo njeje. Tež wo to, ſo je w Čechach kolebka bratrowskeje wožadu byla a ſo je duchowny Wběžez tež něceſcheze bratrowskeje zyrkwi čeſki wuczenz ſe o m e n ſ t y, ničo ſkylſhceč njebe. Haj ſe wořeſho bě ſterje ſpōſnac̄, ſo wěſty džel Herrnhutſkeje wožady i zyla tónle ſakt, ſo je Herrnhutſki duch atd. po prawom herbſtwo evangeliſkých čeſkých bratrow, wſazh njeſnaje, abo ſnac̄ njecha. Někotre druhe podawki tež wo tym ſwědča, ſo nětko w Herrnhuc̄ze we wěſtých kruhach nahladu knježa, kiž ho ſe ſakſadu bratrowskeje ſuboſcze njeſnjeſku. Tak běch u na pſchikkad wſchitke dary i jubilejej we wuſtajenzy, jenož dary čeſkých bratrow, krafny wobras wot Kumiwaſda, — to je měſtno, hdžž ho bratrowska zyrkej ſaloži, — nihdež i namaſanju njebe. A ſchłoda, ſo tola we wjedniſtvo Herrnhutſkeje wožady někotri mužojo ſu, kothychž Wſchoněmzowſtwo jara wožidne je. Njejžu wſchitzy jenak ſmyſleni, ale ſchłoda, ſo ho tajke podawki pſchi tajkim ſwiedženju ſtač mōža. Tak rje-

nje ſu tola bylo, hdžž ſu Herrnhutſla wožada ſažo pocžahi pſtata a ſtyki i evangeliſimi Šekovjanami. Historija jich na tele pocžahi tola počaje. Tola doſež wo tym.

Popoldnju w 3 hodž. ho ſažo ſendechmy w modleřni. Tam ſo wotmě ſwiedženſka liturgiſka Bože ſlužba. Nej manu tež pøla naš tajke liturgiſke Bože ſlužby, n. pſch. na patoržizu a na ežici pſatt. Ale tam we Herrnhuc̄ze maju hiſcheze krafniſche něſhpory. Wožebje jara rjany zyrkwinſki khor tam je. A ſchtóž hudžbu někak ſnaje, tam hnhydom tež ſpōſna, ſak krafniſje wuſučovanych tónle khor je. Wožebje tehdom popoldnju ſu krafniſje ſpēvali a ſe ſwioſim ſamžným orcheſtrom pſchetrodželi. Vſchi tutej liturgiſkej Božeje ſlužby ſo jenož ſpēvalaſche. Wožada ſpēvalaſche jenu abo wjazh ſchtuečkow ſe ſpēvarſkých a khor potom i někaſkimi krafniſmi ſlowom ſe pſalmow wot Mendelsohna a druhich ſlawnych hudžbnikow komponowanym, mořmořvi. Tak ſo ežač hór ſi miny. Radlubje bych hiſcheze dleje na krafne hložky a melodiye pſchipořluchač. A tak ho drje wſchitkin džesche, kiž prěni ras w Herrnhuc̄ze tajku hudžbni nutnoſez ſobu ſwječzachu.

Tak rjenje ſu tola bylo, hdžž bychmy tež my w naſchich wožadach tak bôle ſwobodnje Božu ſlužbi ſarjadowac̄ mohli. Po ſpny ſu ho hižo wſchelake ežinile. Ale hdžž ſo mi abo tam něſhto ſapocžne, ničo zyložho i teho ſenje njebrídze. Nejne by bylo, ſo bych ſu ras duchowni a ſantorojo teho dla ſeſhli a muſadžowali. Naſch ſud by ſawěſeze jara džakowony ſa to byl a ſo rad wobdželiſi. A wožebje bychmy mohli tež mlodžini ſa to ſbudzieč. Skorži ſo pſchezo na to, ſo mlodžina bôle i bôle zyrkwi kribjet wořoči. Bychmy tajke bôle ſwobodnje Bože ſlužby měli, hdžž wožada a khor ſo w ſpěmanji wotměnjač. Dha bychmy wěſeze w mlodžinje ſažo wjetſhu ſuboſcze i Božemu do mej ſbudžili. Pſchetož mlody ſud rady ſpěv i ſpěvajo radscho ſwojemu Bohu ſluži.

Popoldnju potom ſo ſwiedženſki ežah ſestaji, kiž ſo tam poda, hdžž je ſo prěni ſchom pſched 2000 lětami pſchec̄a. Tam potom předat Herrnhutſkeje wožady, knjegi Reichel, porčež. Jeničžh ſchłoda bě, ſo ho wjetžor pocžinasche deshezowac̄. Teho dla potom tež njeđzeli ſwiedženſka džiwalowa hra wupadn. Šsobotu wjetžor jědžechmy my Šſerbjia i čeſkimi bratrami do Budyschina. Bohu ſo džakowachmy ſa wſcho, ſchtóž běchmy wiđeli a ſkylſheli. A wjele ſmy nařuſli tam ſa ſwoje dželo mjes ſubhym ſerbskimi bratrami a ſotrami.

Maležnu proſtwwu

wosjetwa naſch „Miſionſki Wožol“ w ežidle ſa auguſt. 70 lět hižo wuſhadža a nětko čze drohota jeho pſhemóz a pſhemóže jeho tež, njeſchiňdželi ſuboſcze jemu na pomož. Schěſcž zylož hritvow na zylo lěto nětkle ſa „Wožol“ placěſiſh a ſa to pſchidže eži wón 12 króč ſa lěto do domu! 60 pj. placěſeze w měřném ežazu, to je jenož 10 króč pomyſhena placěſna, hdžž nětkle 6 hr. placěſiſh. Móžesč mi prajieč, ſchto je nětkole jenož 10 króč drožſche? Jenož naſche „Pomhaj Bóh“ a naſche „Šſerbske Noviny“. A tutej ſamo njejſtej hiſcheze 10 króč drožſchej; „Pomhaj Bóh“ jenož dobre pječ króč. Prjedy ſy ſa „Miſionſki wožol“ n. pſch. 12 jejkow dat, nětkle dyrbisich najprjedy te prěnje wſac̄ a roſbiež, a móžesč trožku wot njeho poſhwac̄iež a potom trjebasich je dac̄ ſa „Miſionſki Wožol“. Plačezi tola dženža jejk 8 hritvow.

To ſu njeſtrowe wořtejnoſeče. Ahořeč počasuje ſo tež: pſchihadžowanje, doh! Tuž „Miſionſki Wožol“ ſe ſwojej proſtwwu wo pjenježne dary i podpjerje ničo wožebite njeupraja, na ežimž dyrbjaſ ſo džiwalac̄. Ne, džiwalac̄ dyrbisich ſo wjele bôle, ſo móže wón, ſo tež „Pomhaj Bóh“ a „Šſerbske Noviny“ ſa

tajki turi pjenjes wukhadzecz. A tuž budžes, wescze bjes džitvania tež ponhacž „Misionskemu Požolej”, kaž tež naschemu žerbškemu njedželnikej a dženikej. Pucž i pomožy njeje pak jenož tón psches dobrovólne dary abo psches dobrovólne povyschenje lětneje placzisny; druhí a dobrý pucž je tón, so niz jenož žam žwěru žerbške žopjenka dale čítacž, ale so tež ho wo to starasch, so je jich wjazy a wjazy číta a so ho njekonidžis, sa jenu žhudschinku abo sa někoho potřebneho tajke žerbške žopjenko sapłaczicž. S tým wescze wjazy luboscze namakasch hacž hdžim ras jene malejeko darišč.

Do zyla dyrbis, ho džiwacž, so na jenej stronje ho pschezo hischeze „Pomhaj Bóh” a „Misionski Požol” a na druhé „Sserbske Nowiny” wot niz wjele, wjele wjazy Sserbow nječitaja. Chzeja tola Sserbjo bycž pobožny křeschijanski lud, kž ma wutrobu a ruku sa twarjenje a sdžerženje knjegow zytkwe tu na semi a tehorunja dobrý žerbški lud, kž ſebi waži a haji narodnoſč! Tak mohł n. psch. „Misionski Požol” ho wot wjele wjazy Sserbow čítacž; to placzi wo žerbškich wožadach do zyla, to placzi pak tež wo thch žerbškich wožadach, kotrež heval wulku wopornitwoſč fa knjegow misionstvo wopokaža.

Husečischo nětkole w druhich nowinach a čažopisach čítach: „kóždy čitar a kóžda čitačka nječi hischeze jeneho abo jenu sa naž dobudže“ Šak by bylo, bychu-li našchi Sserbia po tuthym rezepcje činišli!?

Sa „Misionski Požol” pschijimuje k. knihikupz Janak wi Ssmolerjez knihicžschežerni dary a podpjery. Wescze budže tež kóždy duchowny swólnity, tajke dary fa „Požol” hromadžicž a sa njeho wotedacž.

Sa rosschérjenje a sdžerženje našeho njedželnika „Pomhaj Bóh” wěnowane dary njebudže wescze žadyn duchowny wopolasacž, a redaktor satwescze hischeze mjenje, kaž tež Ssmolerjez knihicžschežernja niz.

„Sserbske Nowiny” wustupuju žame žhrobile doſež fa žwoje rosschérjenje mjes Sserbami, tuž njetriebam tu drje nicžo dale prajicž, kiba to, so Sserb tola měl tež Sserbske Nowiny čítacž. Šapišana njeh pak tu je placzisna našich „Sserbskich Nowin”. Placža, — njestróž ho psched tutej ſkoro njemóžnej niſkej placzisni! — 6 hr. w čiſhcežerni a domopſchinjefene 7,50 hrivnow. Maſch-li je ſ „Pomhaj Bóh” hromadže, placžitej wobej hromadže 8 hr. a 9,50 hr. „Pomhaj Bóh” placži w čiſhcežerni a bjes porta 2 hr., ſ portom 2,50 hr., wſcho na ſchitvorečlēta. Praſti, maſch něchtio tehorunjecža!

Zyrkej a stat.

Býmjež stat nječak wjele wjazy wiedžecž wo zytkwi a hischeze mjenje wot bibliji, wostanje tola njepovalna wěrnoſč, so je Luther se žwojej němskej bibliju ſa zyše nowe wutwicze a roswicze němskeje rěče wěsth nowy ſaložk ſaložil, na kotrejž němska rěč nětkole hischeze dale twari. To dyrbja chžijo abo nočnjo sprawnje ſmyžleni njepscheczeljo Lutherowi pschidacž. Tuta Lutherowa biblija žwycieži pak lětža jubilej a to 400 lětny. Je to 400 lět, so je Nowy Sakon wot Luthera ſ grichiskeho pratefsta do němskeje rěče pschelozeny wuschoł. Tutož jubilej dyrbji ſo wěso žwycieži! Je wón tola ſ najmjeñšha jedyn ſ thch podesdženjow, kotrež ſu požwycieženja a njesapomnenjenja hódne, ſhtož ſo pschi wſchech požwycieženjach a žwiedženjach našeho čaža pschezo tak prajicž njehodži. Zyrkej jón wescze požwycieži. Hacž ſo stat abo heval kulturne wustawu němskeho kraja na to dožomina, njecžitachny hischeze. Džen 17. septembra tuteho lěta je ſa jubilejný džen postajeny. Jón žwycieži wěso tež našcha ſatka ſrajna zyrkej žobu. Je tola runje wona jako přenja k tomu

powołana. Š najmjeñšha ſe žwiedženství Božej žlužbi dyrbji ſo w kóždej wožadze tutón 400 lětny jubilej žobu žwycieži. Šchtó mjes nami by byl, kž by nochzyt runje nětkole tutón džen žobu žwycieži! Wo jubilažy, wo bibliji žamej a potom tež wo jeje jubileju podanym tu w pschichodnych čižlach drobnischem.

Bibliji a jeje rosschérjenju hroža nětkle w čažu drohot tež čežkoth. Biblije towarſtwa drje ſo wo to prózuja, ſo bychu bibliju taž tunju hacž móžno pschedawali, tola placzisny měrneh čaža ſdžeržecž njeje móžno bylo. Wožebje lětža ſu ſo placzisny povyschicž dyrbjale. A tola dyrbji ſo biblija dale a bôle rosschérjecž, wožebje tež mjes našim ludom. To rěka pak podpjeračz biblije towarſtwa a wſchě prózowanja, kotrež tomu žluža, ſo by Božek ſkoro bylo bôle a bôle rosschérjene w ludu a ſačez pjenie do člowjekow. Lětža, w jubilejnym lěcze našcheje biblije njedyrbjalo nam to čežko bycž. — Šchtóž chze ſebi bibliju kupicž tón cžin to bórsh, wobstejnoscze, kajkež ſu, budža wescze tež te pschezo hischeze niſke placzisny ſa tutu knihu povyschecž. —

S blifka a ſ dalofa.

— **Porjedženka.** Tydženja ſu do nastawka „Světa Konz” psches pschemiňenje jeneho pižmika ſmyžki ſalëſte, kotrež zyle wopacžny ſmyžk do zykeho nastawka pschinježu. To prashenje dyrbji wějo rěkacž „Prějeny my, ſo Jeſuš Křižtuš ſažo pschinje? a niz „Pschejemy my“. A teho runja w dalschim wotdželenju „Prějeny my to tamne, ſo móže ſo džel ſemje abo zyla ſemja ſe ſemjerženjom a psches woheňpluwanje ſnicžie? Ne, my to njeprějeny, dokelž to přeč njemóžem“. Šchtóž je nastawk ſedžblivje čitak, je drje wescze ſ zykeho nastawka ſpóſnal, ſo je tu čiſhcežerni ſmyžk něchtio ſvorak.

— **S Ameriki** ſo nam wo nowym postupje piſche a to tón ras wo postupje předowanjow a předarjow. Tam je dalokorečenje bjes grota jara wutwite a rosschérjene (drahtlose abo Radio-Telephonie). Šsu tam w fabrikach a w twarjenjach nowinow stazije wutwarjene, kotrež bjes grota kóždy džen powjeſze, rěcze atd. do ſvěta ſcželi. A ſažo nawořak. Zich wjese wobydlerjow ma male pschijimařské stazije ſa tajke psches aether abo powětr lětaze abo ſo žołnijsaze powjeſze a pschijimuje je porjadenje. Piſche ſo, ſo bu jenož w Newyorku wot januara tuteho lěta ſem na 100 000 tajkých pschijimařskich stazijow pschijowaných. Někotre ſ tych stazijow ſa wotpóžlanje ſu tež předarjow ſa ſebje dobyte, ſo bychu nježeli žwojim — niz čitajrami, ale — žwyciežerni abo požlucharni nježelske předowanje poſkicžili. Wjazy duchownych, tež lutherskeje zytkwe Ameriki, je tajke předowanje hižo džeržalo. Tak džeržesche n. psch. duchowny Scherer piſchi lutherskej žytkvi ſwiatyje Trojizi we Newyorku nježeli popoldniu předowanje na jenej tajkej wulkej staziji ſa wotpóžlanje. To bě na jenym boku rěki Hudson. Na druhim boku rěki w Newyorku bě ſo jeho wožada ſhromadžila a požlucharske w žytkvi na předowanje, kotrež jim ſ tajkeho pschijimařia napschecživo klinežesche, činiwski najprjedy daloki pucž psches módrý aether abo powětr. Piſche ſo, ſo je jich na 300 000 ludzi, we 80 mil wulkim wožku bydlazých, tuto předowanje žlyſhalo. — To je po amerikanskmu, tola pak wescze ſa tamne wobstejnoscze něchtio jara dobre. — Je snate, ſo je w Němskej to runje nawořak ſ tajkej telephoniju bjes grota. Tu pola naž njezmědža žane privatne stazije ani ſa wotpóžlanje ani ſa pschijimanje tajkých telefonisskich rězow atd. bycž. To prawo ſa to ma jenq stat.

— **Listowanje.** M. w Bu l. ſa 12. p. Tr. — R. w B. ſa 13. p. Tr. —

Samolwity redaktor: farat Wyracek w Noſac̄zach.